

Maandelijks nieuwsbrief van de Postzegelvereniging 'Postfris '68' Vleuten – De Meern.
Aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen.

Website: www.pf68.nl

Wilt u een wijziging van uw emailadres z.s.m. aan Marco Dijkhuizen doorgeven?
U blijft dan verzekerd van een juiste ontvangst van de Nieuwsbrief.

Bijeenkomsten:

Met uitzondering van juli en augustus, op de 3^e *dinsdag* van de maand (tenzij anders aangegeven) in 'De Schalm', Oranjelaan 10, De Meern, vanaf 19:00 uur.

Contributie 2026 incl. Nieuwsbrief per mail: € 19,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 9,50 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 44,65 per jaar.

Contributie 2026 incl. Nieuwsbrief per post: € 29,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 19,50 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 54,65 per jaar.

Contributie graag overmaken naar rekening NL82 INGB 0002 2578 68 t.n.v. Postfris '68, Vleuten of contant betalen op de verenigingsavond.

Beëindiging lidmaatschap: Voor 1 december schriftelijk of per email aan de ledenadministratie.
Marco Dijkhuizen, Wilhelminalaan 5, 3451 HJ Vleuten, e-mail: marco@mdijkhuizen.nl.

Data verenigingsavonden 1^e halfjaar 2026 (onder voorbehoud)

17 februari	veiling
17 maart *	veiling + verloting
21 april	algemene vergadering + veiling
19 mei	veiling
16 juni *	veiling + verloting

*= wisseling stuiverboeken

Verzamelbeurs van 9.00 tot 14.30 uur: Zaterdag 4 april 2026.

Inleveren kopij volgende Zegelaar, Nieuwsbrief Postfris '68 uiterlijk d.d. 28 februari 2026.
Adres: redactie.deZegelaar@hetnet.nl.

Van de voorzitter

Onze eerste verenigingsavond in het nieuwe jaar werd zeer druk bezocht.

Het leek wel of half Utrecht en omstreken bij het weer naar zolder brengen van de kerstversiering de vergeten postzegelalbums van opa/vader/of van hunzelf tegen waren gekomen, want maar liefst tien personen kwamen op deze avond langs om hun gevonden "schatten" te laten taxeren. Onze leden van de taxatiecommissie hadden er die avond de handen vol aan. Sommige aanbieders moesten we helaas teleurstellen, anderen wilden hun verzameling wel bij ons laten veilen en een enkeling werd doorverwezen naar een van de grotere veilinghuizen. Helaas konden we niemand van die aanbieders verleiden om de toch zo leuke en interessante hobby weer op te pakken.

Los van dit alles mochten we die avond toch twee nieuwe leden welkom heten en we hopen dat de heer en mevrouw Schuurman zich snel bij ons thuis zullen voelen.

Natuurlijk werden die avond de laatste (postzegel)nieuwtjes uitgewisseld, werd er onderling geruild, druk gesnuffeld in de stuiverboeken, wisselden veel veilingkavels van eigenaar, gingen diverse leden met een leuk loterijprijsje naar huis en last but not least bleek de invoering van een weggeeftafel aan de verwachtingen te voldoen en vonden diverse items een nieuwe bestemming.

Tijdens deze verenigingsavond vertelde ik aan de aanwezige leden dat de lezing die ons lid, Ton Welvaart, in oktober 2025 voor ons had verzorgd over de Duitse, Poolse en Russische post in Polen vanaf de inval in Polen tot de capitulatie van Duitsland 1 september 1939 tot 8 mei 1945 inmiddels in uitgebreide boekvorm is verschenen. Op de eindejaar-beurs in Houten heb ik een exemplaar van dit boek gekocht en toen ik er mee thuis kwam werd het boek direct in beslag genomen door mijn man, die helemaal niets met postzegels heeft maar de inhoud historisch zo interessant vond dat hij uren aan het lezen is geslagen.

Ook geïnteresseerd in het boek? Ton heeft op de verenigingsavond vast wel een inlijke exemplaar bij zich.

Ik zie u graag op onze volgende verenigingsavond op dinsdag 17 februari 2026.

Blijf gezond allemaal.

Janny Vierbergen

Contributie

Veel leden hebben het inmiddels al gedaan, maar voor die leden die het nog vergeten zijn: de penningmeester ziet de betaling van uw **contributie voor 2026** graag op de bankrekening van de vereniging tegemoet.

Liever contant betalen? Op de verenigingsavonden kunt u uw contributie ook contant voldoen.

De hoogte van het te betalen bedrag (o.a. met of zonder een abonnement op het blad Filatelie) en het rekeningnummer van de bank vindt u elders in deze Zegelaar.

Ruilen/verkopen

Tijdens de verenigingsavonden wordt er altijd druk gesnuffeld in de stuiverboeken.

Maar u mag natuurlijk ook uw eigen ruilmateriaal op onze verenigingsavonden meenemen.

Neem dus gerust één of meerdere boeken met uw dubbele zegels mee en wie weet zoekt uw medeverzamelaar nu net dat zegeltje dat u in de aanbieding heeft.

Beurzen

Op 2 zaterdagen (één in het voorjaar en één in het najaar) bent u als verkoper -of als bezoeker- welkom op onze beurzen.

De tijd gaat snel en voor we het weten staat de eerste beurs op **zaterdag 4 april** voor de deur.

De eerste tafels zijn al gereserveerd dus wilt u zeker zijn van een gratis tafel reserveer die dan tijdig bij Gert, want vol = vol.

Weggeeftafel

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van november werd de vraag gesteld of er wellicht een weggeeftafel gecreëerd kon worden, waar men filatelistisch materiaal wat men over heeft, kan neerleggen voor de liefhebber. We hebben in de buurt van de bestuurstafel een plekje hiervoor gerealiseerd en in december en januari is daar al ruimschoots gebruik van gemaakt. Mocht u dus filatelistisch materiaal weg willen geven: leg het op de weggeeftafel neer.

Stuiverboeken

Begin december zijn onze kratten met stuiverboeken geruild met de kratten van onze collega verzamelaars uit Uithoorn. Tijdens onze verenigingsavonden in december en januari kon er dan ook volop gesnuffeld worden in deze nieuwe stuiverboeken.

Na drie maanden komen er weer 'nieuwe' kratten op de tafels te staan, want dan ruilen wij die kratten met stuiverboeken met die van de collega's van Mijdrecht.

Voor het volgende seizoen **2026/2027** zijn inmiddels alle 7 beschikbare kratten met stuiverboeken gevuld.

De stuiverboeken die vanaf nu ingeleverd worden kunnen meedraaien voor het seizoen **2027/2028**.

Heeft u een verloren uurtje of wordt het weer te slecht om er op uit te gaan maak dan eens een stuiverboek.

Inleveren kan bij Gert of David of eventueel bij één van de andere bestuursleden.

Rondzendingen

Onze oproep om rondzendboekjes te maken heeft succes gehad, want tijdens onze verenigingsavond van januari hebben diverse leden rondzendboekjes ingeleverd. Dat betekende dat diverse dozen die nog leeg op de plank stonden gevuld konden worden. In ieder geval tot en met juni 2026 kan de rondzending doordraaien, want dan vindt de afrekening plaats en gaan de meeste boekjes terug naar de inzenders. Ook de extra dozen van onze collega's uit de Bilt gaan dan retour. Voor het nieuwe seizoen 2026/2027 blijven uw boekjes welkom. Lege boekjes zijn verkrijgbaar bij Janny en ook Inleveren kan bij haar of bij een van de andere bestuursleden.

Veilingen

Naast het snuffelen in stuiverboeken staat ook iedere verenigingsavond een **veiling** op het programma. Onze veilingmeester Alle probeert iedere maand een zo'n gevarieerd mogelijke veiling voor u te maken maar dat lukt hem alleen als hij voldoende kavels binnen krijgt. **Voor** kavels met **goed buitenland** ziet hij graag tegemoet. De kavelomslagen en de inleverlijst voor de kavels kunt u vinden op onze site onder het kopje veilingen. Dus heeft u veilingmateriaal neem dan contact op met Alle.

Bibliotheek

In onze **bibliotheek** beschikken we over diverse catalogi, die tijdens de verenigingsavonden voor u ter inzage liggen. Ook kunt u ze tegen een gering bedrag lenen.

Vraag er gerust om.

Ladderprijsvraag nr. 6 - februari 2026

Er zullen telkens 10 vragen worden gesteld, waarvoor men bij de juiste beantwoording een totaal van 50 punten kan scoren. Alle deelnemers aan de ladderprijsvraag ontvangen aan het eind van het seizoen een prijs. Hoe hoger op de ladder hoe aantrekkelijker de prijs. En iedere maand is er ook een maandprijs te verdienen. Tenzij anders vermeld zijn de antwoorden te vinden in de "dikke" NVPH-catalogus (dus Nederland en Overzee).

- Vraag 1 (2 punten): Het was me het weertje wel begin januari. Een flink pak sneeuw bedekte Nederland. De jeugd vermaakte zich met sleeën.
Kunt u twee zegels vinden waarop u de jeugd ziet sleeën?
- Vraag 2 (2 punten): Het is 31 januari 2026 en Prinses Beatrix viert haar 88ste verjaardag.
Kunt u zegels vinden die gewijd zijn aan haar 70ste verjaardag?
- Vraag 3 (3 punten): Een van onze eerste auto's was van het merk Citroën.
Kunt u een zegel vinden met een afbeelding van een antieke Citroën?
- Vraag 4 (3 punten): Wat een verschrikkelijke explosie in Utrecht. Dat deed mij denken aan de explosie jaren geleden van het munitieschip in Utrecht.
Kunt u een zegel vinden met de afbeelding van de explosie op de ss Pedernales (Padernales)?
- Vraag 5 (5 punten): Dit jaar is het (Chinese) jaar van het paard.
Kunt u een zegel of blok vinden gewijd aan het jaar van het paard?
- Vraag 6 (5 punten): Schaatsen op natuurijs zit er niet vaak meer in.
Maar als het lukt dan worden de (Friese) doorlopers uit het vet gehaald.
Op welk zegel ziet u zo'n doorloper?
- Vraag 7 (5 punten): Fries-Hollands. Welk zegel verwijst hier naar?
- Vraag 8 (5 punten): Op welk zegel vind u een afbeelding van Louis Braille?
- Vraag 9 (10 punten): Wie was Margaretha Abraham en welk zegel/blok is aan haar gewijd?
- Vraag 10 (10 punten): Wie is Astrid Roemer en welk zegel is aan haar gewijd?

De oplossing van deze puzzel dient uiterlijk 27 februari 2026 in ons bezit te zijn.

Oplossing sturen naar: janny@vierbergen.nl of naar Janny Vierbergen, Wielingenplein17, 3522 PC Utrecht.

Oplossing ladderprijsvraag nr. 5 – januari 2026

- Vraag 1 (2 punten): Oliebollen vinden we op de zegels NVPH 1858, 1948 en 3241.
- Vraag 2 (2 punten): De kwakzalver staat op zegel NVPH 3383.
- Vraag 3 (3 punten): Op zegel NVPH 1448 zien we de ruïne van de Zuiderkerk in Rotterdam.
- Vraag 4 (3 punten): De omhelzing zien we op de huwelijkszegels NVPH 1756.
Ook zegel NVPH 1432 laat een stevige omhelzing zien en tot slot staat de omhelzing afgebeeld op zegel NVPH 4290.
- Vraag 5 (5 punten): Zegel NVPH 897 is gewijd aan de mooiste bloemen.
- Vraag 6 (5 punten): Het schip Zwammerdam vinden we op zegel NVPH 1135.
- Vraag 7 (5 punten): De autoloze zondag staat afgebeeld op zegel NVPH 1845.
- Vraag 8 (5 punten): Schaatser Dick Neyzing staat afgebeeld op zegel NVPH 1710.
- Vraag 9 (10 punten): De woorden "voorkomen is beter dan genezen" staan op zegel 1737 van de Nederlandse Antillen.
- Vraag 10 (10 punten) De Vrolijke drinker van Frans Hals vinden we op zegel 1776 van de Nederlandse Antillen en op zegel 204 van Sint Maarten.

De ladder

Kwam twee maanden geleden de oplossing van de heer van der Vliet ergens tussen allerlei spamberichten terecht, vorige maand overkwam dat de oplossing van de heer Dijkhuizen.

Met behulp van mensen die meer verstand hebben van computers dan ik, zijn de e-mail problemen hopelijk nu opgelost en staat iedereen weer op de goede sport van de ladder.

Dhr. G. van der Vliet	-	200 punten + 50 = 250 punten
Mw. J. Wagevoort	-	197 punten + 50 = 247 punten
Dhr. F. Rademaker	-	197 punten + 50 = 247 punten
Dhr. A. Wuring	-	195 punten + 50 = 245 punten
Dhr. J. Dirks	-	195 punten + 50 = 245 punten
Dhr. R. Visser	-	195 punten + 50 = 245 punten
Dhr. V. Timmerman	-	185 punten + 50 = 235 punten
Dhr. M. Dijkhuizen	-	150 punten + 50 = 200 punten
Dhr. H. Siebrasse	-	165 punten + 0 = 165 punten
Dhr. B. van der Lit	-	47 punten + 0 = 47 punten
Dhr. T. van der Wurff	-	47 punten + 0 = 47 punten

De maandprijs gaat naar: dhr. J. Dirks.

Ledenadministratie

Als nieuwe leden verwelkomen wij:

Dhr. E. Schuurman, De Meern;

Mw. A. Schuurman-Hoftijzer, De Meern.

Van de volgende leden is het lidmaatschap van Postfris '68 beëindigd:

Dhr. H.G. Stoffers, Maarssebroek (op eigen verzoek);

Dhr. R. van Nes, Montfoort (op eigen verzoek);

Dhr. B. Kreugel, Vleuten.

Informatie van onze veilingmeester

Tijdens de laatste clubavond heb ik enige uitleg/toelichting gegeven rondom de veiling. Niet al onze leden waren deze avond aanwezig daarom hierbij een samenvatting.

Doorlooptijd ingeleverde veilingkavels

Het afgelopen jaar heb ik heel veel kavels van leden gekregen en uit giften aan de vereniging hebben we veel veilingkavels kunnen maken waardoor ik nu een voorraad heb liggen van circa 750 stuks. Hiermee kan ik 6 veilingen vullen. Mocht u de afgelopen maanden kavels hebben ingeleverd of van plan zijn de komende maanden kavels bij mij in te leveren (wat natuurlijk mag) dan moet u er rekening houden dat deze niet onmiddellijk in de veiling komen. Ik probeer wel altijd een leuke mix te creëren dus zit er tussen uw kavels echt iets interessants dan maak ik daar plaats voor.

Aanleveren veilingkavels

Het aanleveren van kavels gebeurt niet altijd zoals ik wel graag zou willen. Op onze website PF68.nl staat een kavel (omslag) formulier, dit kunt u downloaden/printen invullen en hierin uw aanbieding plaatsen (wel goed bevestigen). Ook kan u dit document op een stockboek/album/doos etc. plakken.

Naast dit kavel document staat er ook een inleverformulier, dit kan u ook downloaden/ printen, volledig invullen en bij de veilingkavels inleveren (vooral uw naam niet vergeten). Ook is hier een kolommetje waarin u aan moet geven wat er met de niet verkochte kavels moet gebeuren. "Terug naar u" of nogmaals aanbieden voor 75% van de oorspronkelijke inzet. Voor mij is dit erg belangrijk.

Door de grote hoeveelheid kavels komt het voor dat ik niet direct uw kavels verwerk en me dan later afvraag van wie ik het ook alweer heb gekregen. Daarom is het inleverdocument zo belangrijk.

Als u computer vaardig bent dan heeft het invullen van de documenten via de computer mijn voorkeur want dan kunt u het inleverdocument ook digitaal (via E-Mail) bij mij aanleveren. Daarnaast ook altijd een inlever document bij de veilingkavels voegen. Via de digitale weg kan ik de informatie kopiëren en in mijn veilingbestand verwerken. Dit maakt het voor mij gemakkelijker, kost minder tijd en er is minder risico op fouten.

Gebruikte catalogus

Op het kaveldocument is een regeltje te gebruiken over de gehanteerde catalogus. Dus wanneer u een catalogusprijs aangeeft dan **moet u beslist** aangeven welke catalogus u heeft gehanteerd en vooral niet vergeten **het jaar van uitgifte** te vermelden. Dit is momenteel heel belangrijk geworden omdat de marktprijs ontwikkeling van postzegels, van vooral Nederland, zwaar onder negatieve druk staat.

Ik heb kortgeleden enkele zegels gezien welke in een jaar tijd € 10 tot € 20 lager zijn gewaardeerd.

Ook van andere landen zijn dalende marktprijzen bekend. Daarom is het voor potentiële kopers voor zijn/haar beoordeling van de kavel van groot belang dat hij/zij over de juiste informatie kan beschikken.

Inzetprijs

De laatste tijd krijg ik weer regelmatig veilingkavels binnen die een inzetprijs hebben onder €1.00, dit is **niet** de bedoeling. Een aantal jaren geleden hebben we met elkaar afgesproken dat de minimale inzet €1.00 **moet** zijn. Haalt uw aan te bieden kavel deze euro inzet niet voeg dan kavels samen zodat u wel die ene euro inzet haalt of, in heel incidentele gevallen, zet de kavel op "BOD". Het moet wel **incidenteel** blijven want een veiling voor de helft met "BOD kavels" (denk aan de veiling kwaliteit) is voor niemand interessant. Zeker niet voor mij want een kavel van € 100.00 kost mij bijna evenveel tijd dan eentje van € 0.25. Ook uit omzet/provisie oogpunt vinden we het als vereniging niet leuk.

Alle Wuring

Beste mensen,

NOORWEGEN

Deze maand neem ik jullie mee naar het koude noorden (vroeger dankte alle Scandinavische landen hun bijnaam aan strenge winters maar tegenwoordig zijn de wintermaanden net als in ons land “bijna zomers” vanwege de klimaat verandering), en ga ik het één en ander vertellen over NOORWEGEN en de post geschiedenis.

Noorwegen ligt ten noordwesten van Denemarken en maakt deel uit van de “SCANDINAVISCHESCHIEREILANDEN”. Noorwegen bestaat geheel uit zgn. “hoogland” (veel bergen). Het wordt alleen bij Trondheim door lagere delen onderbroken. De kust is meestal zeer steil en sterk versneden door fjorden. Voor de kust liggen veelal onbewoonde eilanden.

Noorwegen behoort tot de schaars bevolkte landen, alleen de steden Oslo (hoofdstad), Bergen, Trondheim, Stavanger en Kristiansand zijn dichtstbevolkt. In het noorden leven de nomadische Lappen. De periode van 800 tot 1066 wordt in de Noorse geschiedenis aangeduid als de Vikingtijd, genoemd naar de Vikingen, die er in die periode met hun Vikingschepen op uit trokken om de wereld te verkennen, handel te drijven, oorlog te voeren en te plunderen. Noorse bronnen voor deze periode stammen vooral uit de twaalfde en dertiende eeuw. Het begin van de Vikingtijd valt samen met het ontstaan van de Noorse monarchie. Tot 872 waren er op het huidige Noorse grondgebied ongeveer 30 koninkrijken, die in die tijd door de eerste Noorse koning, Harald Schoonhaar werden verenigd. Historici nemen tegenwoordig aan dat Harald vooral over de kuststreken van Noorwegen regeerde en dat na diens dood zijn gebied weer uiteenviel in kleinere bestuurseenheden, die door verschillende edellieden werden bestuurd. Toen Zweden in 1521 de Unie van Kalmar verliet werd Noorwegen al snel een provincie van Denemarken. Het bleef onder Deens gezag tot het in 1814 overging in Zweedse handen. Noorwegen kreeg toen een eigen grondwet en meer zelfbestuur. In 1905 werd Noorwegen weer een onafhankelijke staat met koning Haakon VII als staatshoofd. Tijdens de Eerste Wereldoorlog wist het neutraal te blijven dankzij een sterke zeemacht die de kusten kon verdedigen. In april 1940 werd het land door nazi-Duitsland bezet. Deze bezetting duurde tot de capitulatie van Duitsland in mei 1945. De Noorse bevolking heeft tot twee keer toe in een referendum het lidmaatschap van de Europese Unie afgewezen. Noorwegen had in de 19^e eeuw al een uitgebreid en goed functionerend net van postroutes.

koning Oscar I

De tarieven waren echter zo hoog dat in 1855 de eerste zegel verscheen met een waarde van 4 skilling met als afbeelding het Noorse wapen en de tekst “frimærke”, de kleur was blauw, maar kon variëren van licht tot groenblauw. Een jaar later (1856) werd koning Oscar I toegevoegd op de zegel met een waarde van 2 skilling die was bedoeld voor de lokale post. Eveneens werd er een zegel uitgegeven van 3 skilling als aanvullingswaarde. In december 1856 werd een zegel (zie afbeelding) uitgegeven. In 1871 werd de postwet van kracht in Noorwegen en kwam de eerste “posthoornzegel” in omloop. Deze posthoornzegel werd het symbool van de Noorse post. In 1877 kwam in navolging van Zweden en Denemarken ook in Noorwegen het “decimale” stelsel en werd de Skilling vervangen door de Ore.

Heden ten dage wordt er een verscheidenheid van onderwerpen op de Noorse zegels afgedrukt van flora en fauna tot vele bezienswaardigheden die het land rijk is. Ook vele beroemde Nooren staan afgebeeld op de postzegels zoals de Noorse schrijver Henrik Ibsen, de zangeres Nina Hagerup, en niet te vergeten antropoloog Thor Heyerdal die verschillende reizen maakte met een schip gemaakt van Balsa hout (een lichte hout soort uit Zuid Amerika die snel groeit en in 5 jaar tijd een lengte kan bereiken van 20 meter), de film actrice Liv Ullmann, die in de 1ste film “Het dagboek van Anne Frank” speelde. De steden op zich zijn al een bezienswaardigheid. Wat te denken van de stad Bergen die zijn naam dankt aan één van de 7 bergen (de Fløyen) waar deze stad tussen ligt. Om van een mooi uitzicht te genieten kun je met een kabelbaan naar de top van deze berg. Ook heeft Bergen een oude haven die op de UNESCO-WERELD erfgoed lijst staat.

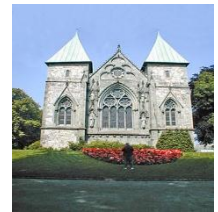

De stad is ook populair bij vakantiegangers die de Noorse fjorden en gletsjers willen zien. Oslo (de hoofdstad) werd in 1624 door een stadsbrand grotendeels verwoest en heeft een groot aantal bezienswaardigheden zoals de 50 musea en de vele galerijen. Ook het fort AKERSHUS, dat in 1299 door Haakon V werd gebouwd, heeft Oslo jarenlang beschermd tegen indringers. In de 19^e eeuw raakte het fort zijn strategische positie kwijt en werd een bestuurlijk centrum van het leger. Ook het Rådhuset (raadhuis van Oslo) is een geweldige plaats om eens te bezoeken, deze wordt elk jaar gebruikt voor de uitreiking van de Nobelprijs voor de vrede.

De stad Stavanger is niet alleen bekend als “het centrum voor de olie-industrie” maar heeft ook een aantal bezienswaardigheden. In het centrum van de stad is nog een oud stuk stad (Gamle Stavanger) uit de 12e eeuw bewaard gebleven. In het midden van het oude gedeelte staat de domkerk van Stavanger. Verder is het bezoeken van het archeologisch museum en het petroleum museum een aanrader. En ben je dan toch in de stad neem dan ook eens een kijkje bij de Boknafjord en de Lysefjord, even ten noorden van Stavanger. Dit zijn de fraaiste fjorden van Noorwegen. En als je dan vanuit Stavanger weer terugrijdt via Oslo naar Bergen is het een belevenis om door de “Lærdaltunnel” (de langste tunnel van Europa) te rijden. Wil je dan nog “een kers” op je Noorse taart zetten, dan is een tochtje met de veerdienst “de Hurtigruten” die je van Bergen naar Kirkenis langs de Noorse kust voert een belevenis (ik heb afgelopen jaar de kans gehad dit te beleven met een prachtig cruiseschip vanuit Hamburg). Hiermee zijn we aan het einde gekomen van mijn verhaal over Noorwegen. Ik neem nog een slokje van mijn “Sathi” (dit is een biertje uit mijn volgende land in de reeks een rondje Europa). Volgende maand wil ik graag iets meer vertellen over ..... FINLAND.

Jan van de Wiel

Stalins betekenis in de politiek van de Sovjet-Unie en voor het buurland Polen

Inleiding

Stalin is vooral bekend als de wrede dictator, die in showprocessen mensen liet veroordelen, die hem niet (meer) welgevallig waren. Dat komt aan de orde, maar ik behandel ook andere aspecten van zijn carrière in de Sovjet-Unie. Dit artikel gaat echter vooral over de betekenis die Stalin voor Polen heeft gehad. We zien, dat in Polen geen aandacht aan de gedwongen volksverhuizingen wordt besteed. Wel besteedt men begin jaren zestig uitvoerig aandacht aan de gebieden, die Polen na de Tweede Wereldoorlog teruggekregen heeft. Over de gebieden die het land aan de Sovjet-Unie heeft moeten afstaan, zwijgt men in alle talen.

De afbeeldingen van de zegels zijn niet op ware grootte. Een aantal zegels is groter afgebeeld om de afbeeldingen en teksten zo goed mogelijk zichtbaar te maken.

De gebieden waaruit Polen verdreven werden, zijn op dit kaartje grijs. Uit de rood gearceerde gebieden is de Duitse bevolking verdreven. Dat dit niet helemaal juist is, wordt in hoofdstuk 3 beschreven. In die gebieden hebben zich Polen uit de voormalige oostelijke provincies gevestigd.

1 Stalins jeugd en carrière in de Russische politiek

Joseb Besarionis dze Dzoegasjvili¹ werd op 18 december 1878 in de Georgische plaats Gori geboren. Hij is de zoon van een schoenmakersknecht, die maar zelden thuis was. En dan mishandelde hij zowel zijn vrouw als zijn zoon. Joseb is de enige zoon, die overleefde: alle andere kinderen zijn jong gestorven. Het gezin leefde in armoedige omstandigheden.

Stalin bezocht het Russisch-orthodoxe seminarie in Tiflis². In 1899 werd hij van die school verwijderd omdat hij geen examens had afgelegd en wegens zijn revolutionaire ideeën. Hij kwam dan in contact met de bolsjewieken. Hij nam eerst de schuilnaam 'Koba' aan, wat in het plaatselijk dialect 'de onbedwingbare' betekent. Later, toen hij op nationaal Russisch niveau actief was, koos hij voor 'Stalin'. Deze verbastering van het woord 'staal' was volgens hem aantrekkelijker dan de Georgische schuilnaam.

Hij zat ook enkele keren gevangen, maar in 1903 wist hij uit zijn verbanningsoord in Siberië te ontsnappen. In 1904 sloot hij zich aan bij bolsjewistische vleugel binnen de Russische Sociaal Democratische Arbeiderspartij. Stalin en zijn groep revolutionairen vormden een belangrijke inkomstenbron voor Lenin en de bolsjewieken: zij pleegden bankovervallen, roofovervallen en persten industriële af, met name in de omgeving van Bakoe. Berucht is vooral de bankoverval in Tiflis in 1907. In de jaren daarna werd Stalin zeven keer gearresteerd en wist hij meermaals te ontsnappen. Op 23 februari 1913 werd hij weer gearresteerd en in Midden-Siberië ten noorden van de Poolcirkel, gevangengezet en onder zware politiebewaking gesteld. Hij bleef daar tot de Februarirevolutie in 1917. Toen werd de vrijheidsstraf opgeheven. Stalin vestigde zich in Petrograd³ en werd daar in maart redacteur bij de Pravda.⁴ Aanvankelijk weigerde hij artikelen van Lenin te plaatsen, waarin tot omverwerping van de Voorlopige Regering werd opgeroepen. Toen op het partijcongres in april de meerderheid de kant van Lenin koos, deed Stalin dat ook. Hij werd ook verkozen in het Centraal Comité van de Bolsjewistische Partij. De Oktoberrevolutie bracht de Bolsjewieken aan de macht. Stalin werd volkscommissaris (minister) van Nationaliteiten.

¹ De Russische versie van de naam is bekender dan de Georgische: Josip Vissarionovitsj Dzoegasjvili. Diverse Georgische familienamen zijn te herkennen aan de achtervoegsels -vili, -adze of -idze. Enkele voorbeelden: Edvard Sjevardnadze (laatste minister van buitenlandse Zaken van de Sovjet-Unie, later president van Georgië), Shota Arveladze (voetballer), Grigori Ordzjonnikidze (streed samen met Stalin), Nona Gaprindasjvili (schaakster)

² Tbilisi kreeg in 1801 de gerussificeerde naam Tiflis; pas in 1936 kreeg de stad de oude Georgische naam weer terug.

³ Sankt Peterburg wordt in 1903 door tsaar Peter de Grote gesticht. Aan het begin van de Eerste Wereldoorlog vindt men dat die naam te Duits klinkt en krijgt da stad de naam Petrograd. In 1924 krijgt de stad de naam Leningrad, als eerbetoon aan de grote leider. Na een referendum krijgt de stad op 5 september 1993 de naam Sankt Peterburg terug.

⁴ Deze krant verschijnt voor het eerst in 1912 en is van 1917 tot 1991 het officiële orgaan van het Centraal Comité van de Communistische Partij van de Sovjet-Unie.

Tijdens de Russische Burgeroorlog (1918 tot 1924) was hij organisator en politiek commissaris in het Rode Leger. Als commandant wist hij de stad Tsaritsyn⁵ tegen de Witten en interne tegenstanders te verdedigen. Door het keiharde optreden kwam Stalin tot de overtuiging dat de dood het meest effectieve en eenvoudigste politieke middel is.

Op de zegel uit 1938: Stalin neemt een parade van de cavalerie af bij de stad Tsaritsyn.

Tijdens de ziekte van Lenin werkte Stalin nauw samen met Lev Kemenev en Grigori Zinovjev; zij waren tegen Trotski, die in de Linkse Oppositie pleitte voor industrialisatie en afzwakking van de NEP⁶.

Op het 13e partijcongres in mei 1924, enkele maanden na de dood van Lenin, sloot Stalin een alliantie met Nikolaj Boecharin. Die kreeg een functie in het Politbureau. Hij was voor een voortzetting van de NEP.

Stalin begon te pleiten voor socialisme in één land: de bolsjewieken moesten zich concentreren op het realiseren van het communisme in de Sovjet-Unie en zich niet of nauwelijks inzetten voor de wereldrevolutie. Hij kwam daarmee in conflict met de Verenigde Oppositie. Stalin vaardigde een factieverbod uit en wist de tegenstanders uit de schakelen.

Na de uitschakeling van de oppositie maakte Stalin een draai in de economische politiek: hij sprak zich uit voor collectivisering en planeconomie. De planeconomie versnelde het proces van industrialisering. Vanaf eind 1927 pleitte Stalin voor collectivisering van de landbouw. Tegenstanders van dit beleid werden uit de partij gezet.

De zegel hiernaast toont niet alleen het luchtschip LZ 127 "Graf Zeppelin", maar ook arbeiders voor een poster met de tekst "Vijfjarenplan in vier jaar".

Morgen van het vijfjarenplan. Het eerste vijfjarenplan werd van 1928 tot 1932 uitgevoerd.

De industrie bereikte vrij snel een niveau, dat zich kon meten met het westen. Dit resultaat werd met name bereikt door de inzet van dwangarbeiders en gedwongen volksverhuizingen, die nog tot rond 1950 doorgingen. De collectivisering van de landbouw was minder succesvol. Boeren, zelfs als zij maar een enkele koe of paard hadden, werden vervolgd. Dat had een hongersnood tot gevolg, met name in Oekraïne en Kazachstan. In

⁵ De stad heet van 1598 tot 1925 Tsaritsyn, van 1925 tot 1961 Stalingrad; vanaf 1961 Wolgograd,

⁶ De NEP (nieuwe Economische Politiek) is in 1921 ingevoerd. De boeren mochten een eigen bedrijfje hebben. Nadat zij de belasting in natura betaald hadden, konden zij de overschotten op de vrije markt verkopen. Ook in de handel en de lichte industrie kregen particulieren meer mogelijkheden. Het beheer over de genationaliseerde zware industrie werd gegeven aan trusts, samenwerkingsverbanden tussen een aantal bedrijven. De staat ontving het dividend. De grootste trusts ontstonden in de textiel- en metaalindustrie. De NEP bleek al spoedig succesvol, maar rechtlijnige communisten zagen de NEP als een afwijking van de ware communistische leer.

Oekraïne kwamen in 1932 en 1933 tussen de 2,5 en 7,5 miljoen mensen om het leven. In Kazachstan beliep het dodental tussen de 1,5 en 2,3 miljoen personen.

Medio 1935 werd Stalin gekozen in de commissie die de nieuwe Grondwet moest schrijven. Na misoogsten in voorgaande jaren was er nu een goede oogst binnengehaald, het eerste vijfjarenplan was succesvol afgesloten en de collectivisering van de landbouw was voltooid.

Afbeelding van een fabrieksarbeider en een kolchosboerin voor de bekende symbolen hamer en sikkel. Zegel uit de serie langlopende zegels, die in 1967 is verschenen.

Feest op de kolchoze, een ideaalbeeld zoals Stalin dat zag.

Al vanaf 1929 werden de godsdiensten verboden. Als alleenheerser kon hij geen god naast zich dulden. Ook de theorie van het marxisme-leninisme gaf Stalin een argument om de godsdiensten te vervolgen.

Boeren met eigen land (koelakken), bepaalde etnische bevolkingsgroepen, leden van de Communistische Partij en de legerleiding worden slachtoffer van de grote zuiveringen, met name in de jaren 1936 tot 1938. Alleen al in de jaren 1937 – 1938 komen hierdoor rond 1 miljoen mensen om het leven.

De grondwet van 1936 lijkt democratisch, met daarin alle burgerlijke vrijheden. Ook is partijvorming volgens de grondwet toegestaan. Maar in werkelijkheid is er van geen enkele vrijheid sprake en aan de verkiezingen doet alleen de CPSU mee, de Communistische Partij van de Sovjet-Unie.

Michail Nikolajewitsj Toechatsjevki was opperbevelhebber van het Rode leger, in de Pools-Russische Oorlog van 1920-1921 dat tot Warszawa wist door te stoten. Maar uiteindelijk moest het Rode Leger zich terugtrekken. Stalin en Toechatsjevki gaven elkaar de schuld, dat zij de hoofdstad van Polen niet hadden ingenomen. In 1935 werd hij maarschalk van de Sovjet-Unie. In 1936 bezocht hij het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland.

In 1937 wordt hij verdacht van een samenzwering met hulp van Duitsland. Er volgde een geheim proces, waarna Toechatsjevki ter dood werd veroordeeld. De zegel uit 1963 getuigt van een postuum eerherstel.

Rond 1938 houden de zuiveringen op. Wel wordt Nikolaj Jezjov, die de grote zuiveringen heeft geleid, gevangengenomen en gedood. In maart 1939 vervangt Stalin zijn minister van buitenlandse zaken: Maksim Litvinov moet plaats maken voor Vjatsjeslav Molotov⁷, die al sinds 1930 premier was. (Wordt vervolgd)

Ton Welvaart

⁷ Molotov (Molotj = hamer) is het pseudoniem van Vjatsjeslav Michajlovitsj Skrjabin (1890 tot 1986). Hij is geen familie van de componist Aleksandr Nikolajevitsj Skrjabin (1872 tot 1915)

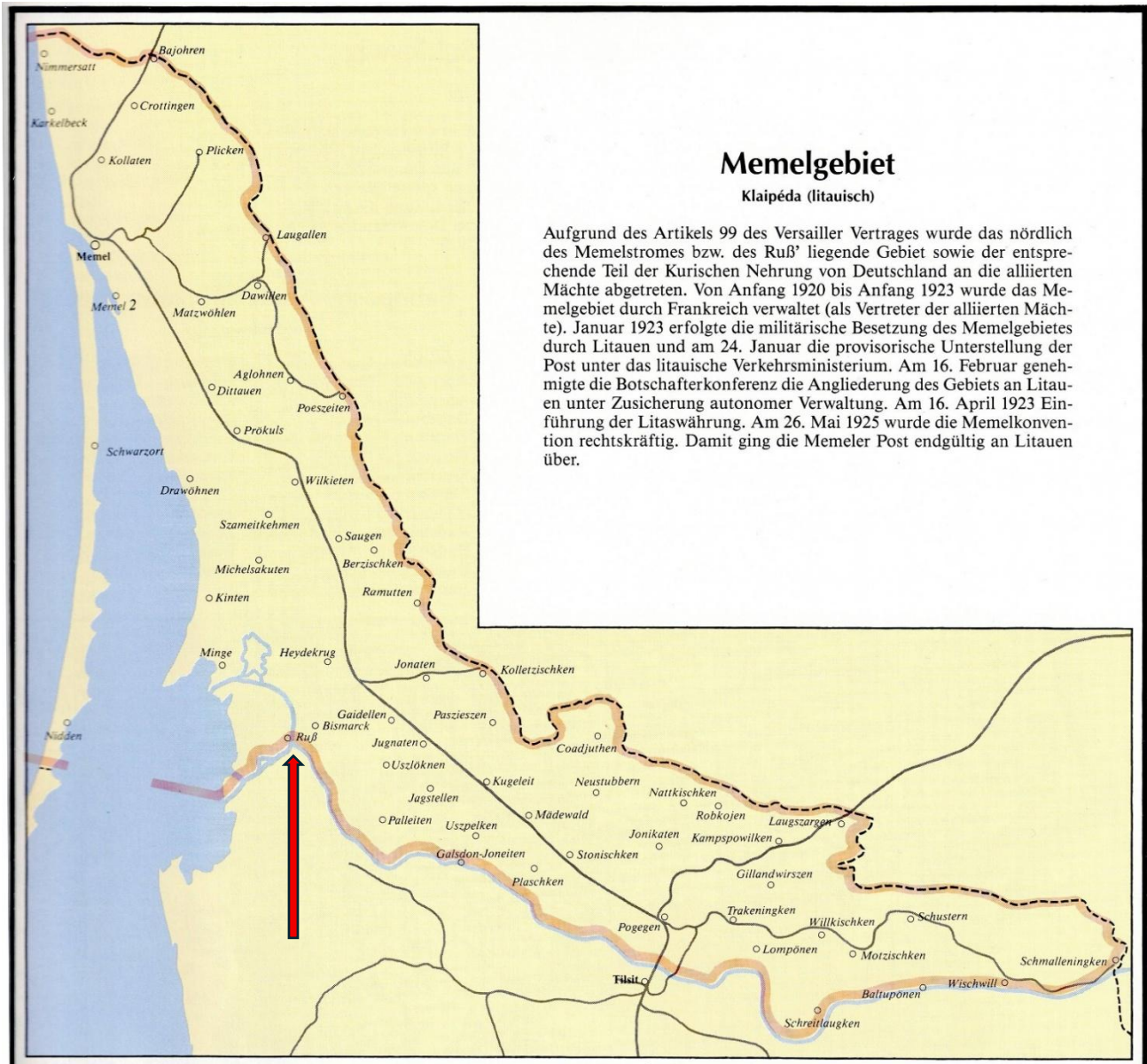
Memelland

Waar kunnen we Memelland vinden? Memelland is een gebied behorend tot bij Pruisen tot het einde van de eerste wereldoorlog. Na het einde van WO I met het verdrag van Versailles moest Duitsland een aantal gebieden afstaan, zoals Elzas-Lotharingen aan Frankrijk, Eupen en Malmédy aan België, Noord-Sleeswijk aan Denemarken, alle koloniën en Memel aan Lithouwen.

Voordat Memel aan Lithouwen overgedragen werd is er een overgangsbestuur geweest onder auspiciën van de Volkenbond, geleid door Frankrijk, als mandaatgebied, tot aan de overdracht aan Lithouwen in 1923.

Het gebied omvat een oppervlakte van 2416 km², vergelijkbaar met de provincie Flevoland. Het inwonertal was omstreeks 1925 141.625. Ongeveer evenveel als er nu mensen wonen in Zwolle. Memelland ligt ten noorden van de Russische exclave Kaliningrad en is het zuidelijke deel van Lithouwen.

De brieven die ik laat zien zijn afgestempeld in Ruß. Een kleine nederzetting aan de rivier Memel en een zijrivier, hieronder te zien net boven de pijl op het kaartje.

Deze kleine nederzetting had in die tijd ongeveer 1200 inwoners en een postkantoor. Vanuit deze plaats heb ik vier briefomslagen in bezit die ik met u wil delen.

De eerste zegels van Duitse makelij, Germania met opdruk Memel gebied, die uitgebracht zijn om het postverkeer weer op gang te krijgen nadat Pruisen dit gebied moest overdragen aan de Volkenbond waren vanaf 1-8-1920 tot 31-10-1920 in gebruik. De eerste Franse postzegels met opdruk MEMEL en waarde aanduiding in Pfennig en Mark kwamen snel daarachteraan. Beide zegels konden postaal tegelijk gebruikt worden. Mengfrankeringen kunnen voorkomen maar zijn uiterst zeldzaam.

De eerste brief is een laatste dag uitgifte 31-10-1920 met de Germaniazegels uit de serie 1-17. Aangetekend per ijlboden (expres) en antwoord. Dat levert een frankeerbedrag op van 10 pfennig voor lokaal bezorgen aantekenen 15Pf, expres, expres 30Pf en antwoord 15Pf. De brief is afgestempeld in Ruß, Alle vier de brieven zijn binnen Ruß gedresseerd.

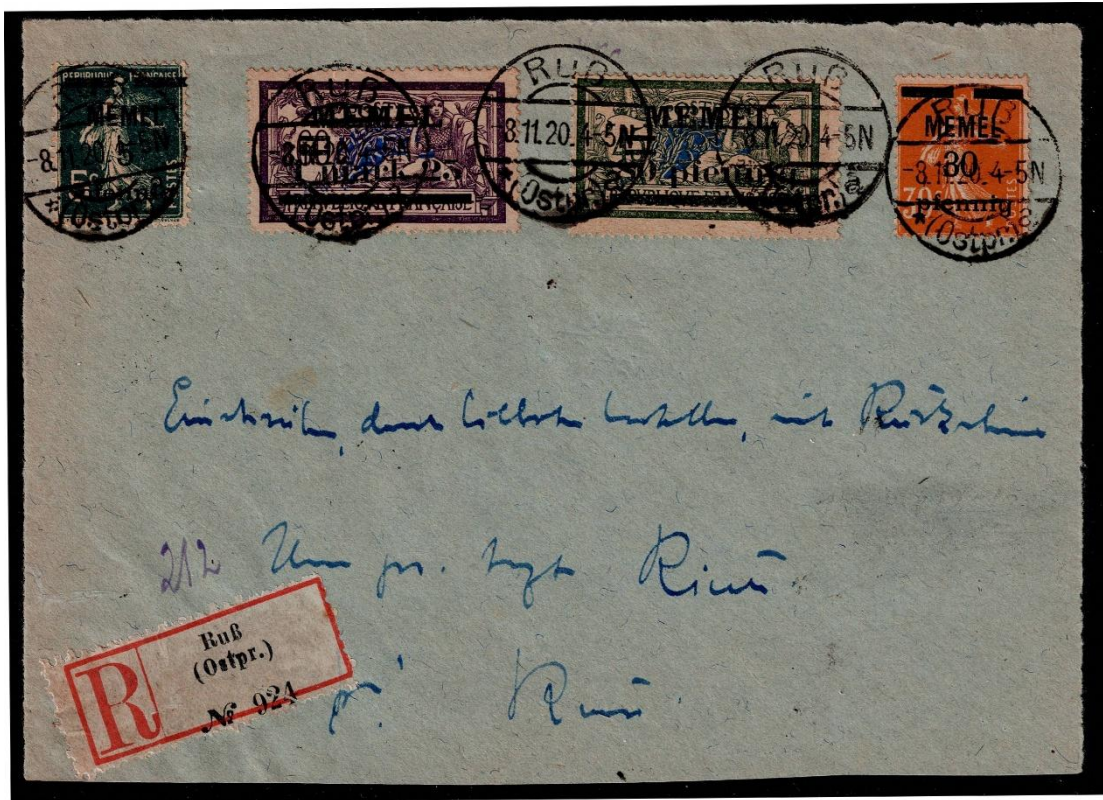
Helaas is het een briefomslag zodat een aankomststempel ontbreekt. Net zoals bij de andere briefomslagen. Gezien de frankering op de brief 240 Pfennig in plaats van de benodigde 70 Pfennig is dit duidelijk een filatelistische brief. Maar ja, echt gelopen brieven vanuit Memel zijn schaars en het is niet ongebruikelijk dat dan dit soort brieven wel opduiken.

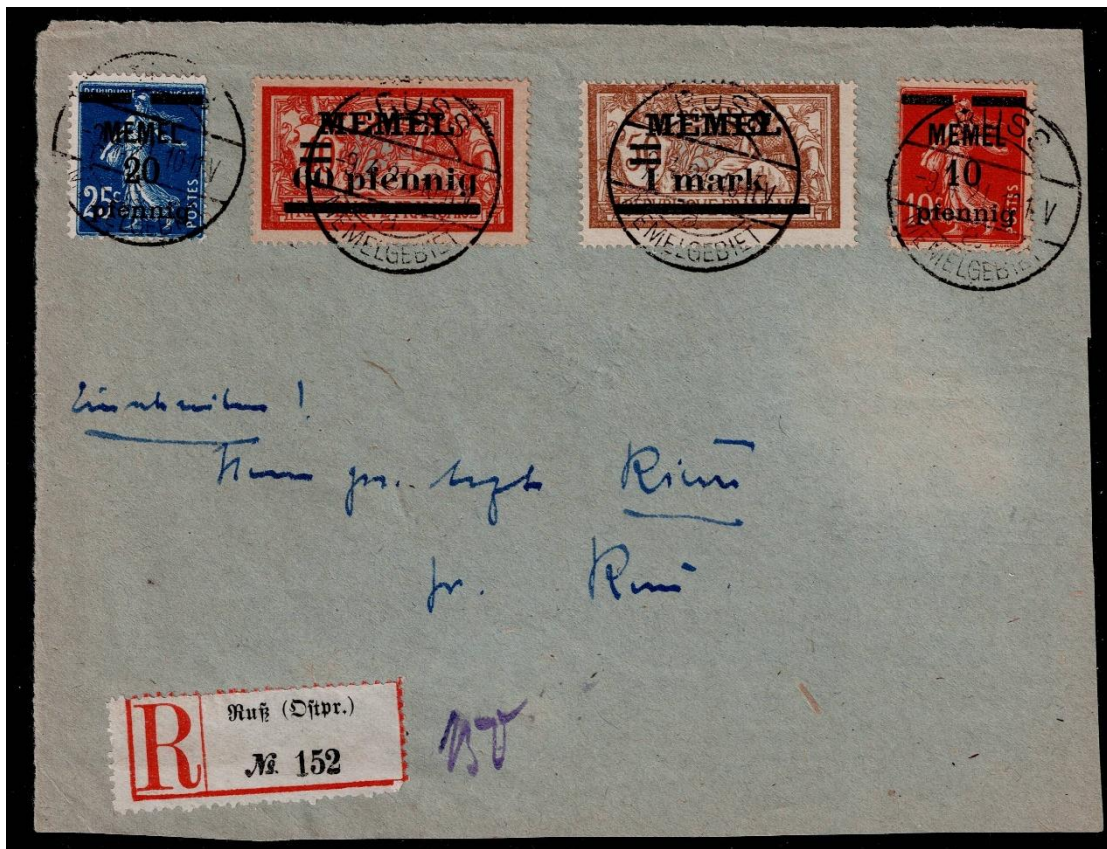
Brief twee is van dezelfde afzender en is ook flink overgefrankeerd. Het juiste tarief zou moeten zijn 55 Pfennig Ook een laatste dag van uitgifte 31-10-1920. Aantekenstrookje en sticker Durch Eilboten

De derde brief is met de eerste Franse uitgiften de nummers 18-33 volgens Michel. Ook is hier dezelfde afzender aan het werk geweest. Deze brief valt onder dezelfde tariefperiode in Memel en dateert van 8-11-1920. Een frankering van 70 pfennig zou voldoen. Er is voor 240 Pfennig geplakt. Hier is sprake van aantekenen, met antwoord, per expres. 10 Pf bezorgkosten, 15 aantekenen en 15 antwoord en 30 Pf expres. Verzenddatum 8-11-1920. Als opdracht staat in de tekst ook Durch Eilboten. Maar er is geen sticker geplakt. Licht te ontwaren een donkerder rechthoekige vlek. Dit zou een spoor kunnen zijn van een verwijderde sticker.

Brief nummer vier laat een ander type aantekensterokje zien waar de naam Ruß (ostpr) is geschreven in oud Duits, het Sütterlin schrift. Met alleen aantekensterokje is er een tarief van 25 Pf nodig. Geplakt is er voor 190 Pf. De brief is verzonden op 9-4-1921.

Deze brief heeft een ander type stempel. In plaats van Ostpr (Oost-Pruisen) staat onder in het stempel nu Memelgebiet.

Kennelijk hebben de postkantoren dan toch een aangepast stempel gekregen, Oost-Pruisen was het al lang niet meer.

Jan Sangers

Bronnen. Michel Filatelie atlas, [inwoners steden nederland - Zoeken](#), [oppervlakte provincies nederland - Zoeken](#), [Memelland - Wikipedia](#), [Russ – Oost-Pruisen](#), [Michel Deutschland-special](#)

Postkantoren (6)

In 1910 wordt Korea geannexeerd door Japan en is een Japanse kolonie tot 15 augustus 1945, de datum waarop Japan capituleert en er een eind komt aan de Tweede Wereldoorlog. Japan laat Korea verdeeld achter: een socialistisch noorden gesteund door de Sovjet-Unie en een (semi)democratisch zuiden onder protectie van de Verenigde Staten gescheiden van elkaar op de 38^e breedtegraad. De gegoede Koreaanse burgerij woont in het grondstoffenrijke noorden, de veel armere boeren in de landbouwgebieden in het zuiden. Hoe anders is het heden ten dage!

Op 25 juni 1950 breekt de Koreaanse oorlog uit, waarbij het Noord-Koreaanse leger het zuiden binnenvalt. Ondanks de militaire steun van de Verenigde Staten weet het noorden heel het zuiden te veroveren op een gebied rond de havenstad Busan na. De Amerikanen herpakken zich door de aanvoer van militair materieel in Busan. Tegelijkertijd begint een missie van de Verenigde Naties vanuit Incheon aan de bevrijding van Seoul, waarna het oprukt naar het noorden. VN-resolutie 195 uit 1948 bepaalt immers dat de Republiek Korea (Zuid-Korea) de enige wettelijke regering van Korea is. Aan die VN-missie doen verschillende landen mee waar onder Nederland.

Als het VN-leger de 38^e breedtegraad oversteekt, vormt Mao Zedong in China het Chinese Vrijwillige Leger, dat in november het VN-leger terugdringt. Er volgt dan een patstelling, die tot 1953 duurt. Dan wordt eindelijk een staakt-het-vuren verdrag getekend door Amerika en Noord-Korea, maar niet door Zuid-Korea, dat weigert een ondertekening. Ook zal later nooit een vredesverdrag getekend worden.

Er komt een nieuwe grens, die rond de 38^e breedtegraad komt te liggen. De grens bestaat uit een gedemilitariseerde zone (DMZ: demilitarized zone) van 4 kilometer breed en 248 kilometer lang, vol met prikkeldraad en landmijnen. Vanuit Noord-Korea zijn al vier tunnels onder de DMZ aangebracht om Zuid-Korea binnen te vallen. De derde nog niet afgebouwde tunnel van 1635 meter lang eindigt op 44 kilometer van Seoul!!

Deze tunnel is ontdekt op aanwijzing van de Noord-Koreaanse overloper Kim Bu-sung, die zelf betrokken is geweest bij de graafwerkzaamheden en zijn verklaring bevestigd ziet doordat seismografen explosies vast weten te stellen, die eerder door Noord-Korea afgedaan zijn als nodig voor het delven van steenkool.

Als toerist mag je alleen met een georganiseerde toer van Seoul de DMZ bezoeken. Dagelijks zijn maar 50 bussen welkom bij DMZ, die daar maximaal 3 uur mogen blijven staan. De toer doet onder meer het Imjingak Park aan. In het park is een winkeltje waar je Noord-Koreaanse postzegels en munten en bankbiljetten kunt kopen. In de buurt van het winkeltje staan twee brievenbussen, een rode en een blauwe. Ze staan voor Noord-Korea (rood) en Zuid-Korea (blauw) in de hoop, dat ze ooit herenigd zullen worden. Postverkeer tussen beide landen is moeizaam. Vandaar dat bij de rode bus staat, dat de post daarin gedaan pas een jaar later zal aankomen.

Ton van der Wurff

Bron: kaartje: Wikipedia; foto: eigen foto

Voor vragen en opmerkingen over....

- informatie op de website: neemt u contact op met de voorzitter;
- de rondzending: neemt u contact op met het hoofd rondzendverkeer;
- de veiling en/of niet verkochte kavels: neemt u contact op met de veilingmeester;
- uw lidmaatschap: neemt u contact op met de ledenadministrateur.

Namen en telefoonnummers kunt u vinden op onze site onder menu optie 'Vereniging' > Bestuur.